

November 2022

Svenska kyrkan

MÖLNDAL

Tema:
Ankomst - Advent

RETREAT: Koppla upp dig mot Gud **TREND:** Advent **GUIDE:** En hållbar jul

Är det själva himlen som jag gungar i min famn?

Det var ju sällsamt vackert. Planeten jorden svävade några veckor i Fässbergs kyrka omgiven av kyrkans bilder och symboler och människor. Människor döptes och ingick äkten-skap under globen, den heliga nattvarden firades många gånger.

Lovsånger sjöngs och tusentals ljus tändes under tystnad och försiktiga samtal med levande Gud. Intensiva och allvarliga samtal fördes om planetens framtid. Vi var många som drabbades av förundran. Så vacker hon är planeten, som en liten blå pärla som svävar ljudlöst därute i den stora, svarta tystnaden.

För lite drygt 20 år sedan stod sångerskan Carola i Betlehem och sjöng in sången "Himlen i min famn" där Jesu mamma Maria formar orden i rubriken här ovanför. Marias förundran är total. Tänk om det är sant detta jag bara hört talas om? Tänk om det verkligen är så att Gud själv, som verkar så avlägsen och upphöjd nu har kommit mänskligheten närmare än någonsin? Och att det hände just här, med mig och i Betlehem?

Marias förundran har kyrkan berättat vidare om sedan den första julnatten. Idag när den stora berättelsen dig. Himlen, Guds rike, är inte oändligt långt bort och Gud är inte

okänd och svårtillgänglig. Gud har blivit människa och nu vill han att människor ska upprättas, hans rike komma allt tydligare på planeten jorden och hans vilja ske här precis som den sker i himlen.

Så när du kommer till din kyrka i jul, sjunger med i sångerna och kanske till och med kommer fram för att ta emot honom i den heliga nattvarden då kan du nynna med i Carolas sång. Det är faktiskt sant: Gud som verkade så avlägsen och upphöjd har kommit dig närmare än någonsin.

Det är själva himlen som du gungar i din famn.

Carl Sjögren, kyrkoherde

Foto Johannes Söderberg SVT

Detta är en tidning från Svenska kyrkan Mölndal med församlingarna Fässberg, Källered och Stensjön.

Kontakt:
molndals.pastorat@svenskakyrkan.se

031 761 93 00 (vx)

Terrakottagatan 3B
431 42 Mölndal

Redaktion:
Anna Karlsson
Carina Etander Rimborg

Ansvarig utgivare:
Carl Sjögren

Omslagsfoto:
Lena S /Mostphotos/Ikon

Följ oss på sociala medier

 Facebook:
Svenska kyrkan i Mölndal

 Instagram:
svenskakyrkanimolndal

Miljömärkt trycksak
3041 0083

SVENSKA KYRKAN MÖLNDAL KANSLI E-POST: molndals.pastorat@svenskakyrkan.se
TERRAKOTTAGATAN 3B, 431 42 MÖLNDAL WEBBSIDA: www.svenskakyrkan.se/molndal
ÖPPET: MÅN-TOR 9-12, 13-15 FRE 9-12
TELEFON: 031-761 93 00

KROKSLÄTTSKYRKAN
ÅBÄCKSGATAN 17, 431 67 MÖLNDAL
Det finns 5 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Krokslätts torg, buss 86, 761.
Spårvagn 2, 4.

KIKÅS KAPELL
KIKÅSLEDEN 4, 431 64 MÖLNDAL
Det finns 23 parkeringsplatser utanför kapellet.
HÅLLPLATS Skyttegatan, buss 751, Kikås buss Lila.

KÅLLEREDS FÖRSAMLINGSHEM
HAGABÄCKSLEDEN 9, 428 32 KÅLLERED
Det finns 20 parkeringsplatser vid torget.
HÅLLPLATS Källered's station, buss 755, 761, 765. Källered's stn: Västtågen. Kungsbackapendeln.

KÅLLEREDS KYRKA
NORRA KYRKVÄGEN 16, 428 30 KÅLLERED
Det finns 30 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Västra kyrkvägen buss 755, 765.
Källered's station buss 755, 761.
Källered's station, Västtågen, Kungsbackapendeln.

LIVEREDS KAPELL
HÖGENVÄGEN 1, 428 30 KÅLLERED
Det finns 40 parkeringsplatser nedanför kapellet.
HÅLLPLATS Södra kyrkvägen, buss 755, 765.

STENSJÖKYRKAN
GUNNEBOGATAN 18, 431 66 MÖLNDAL
Det finns 37 parkeringsplatser bakom kyrkan.
HÅLLPLATS Stensjökyrkan, buss 753.

TOLTORPSKYRKAN
DALGÅNGSGATAN 2, 431 39 MÖLNDAL
Det finns 17 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Dalgångsgatan buss 25, 753, 761.

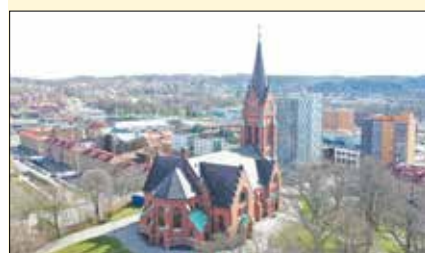
APELGÅRDENS KYRKA
KNÄCKEPILSVÄGEN 32, 428 37 KÅLLERED
Det finns 18 parkeringsplatser utanför kyrkan.
HÅLLPLATS Mor Annas väg, buss 755, 765.

FÅGELBERGSKYRKAN
ÖSTRA FALKGATAN 9, 431 33 MÖLNDAL
Det finns 18 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Möbelgatan, buss 755, 761, 765.
Rävekärsgatan, buss 755, 761, 765.

FÄSSBERGS KAPELL
STUBBÅKERSGATAN 22, 431 44 MÖLNDAL
Det finns 55 parkeringsplatser vid kapellet.
HÅLLPLATS Jolen norra, buss 86, 751, 753.

FÄSSBERGS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM
TERRAKOTTAGATAN 3B, 431 42 MÖLNDAL
Det finns 11 parkeringsplatser vid kyrkan och minst 50 parkeringsplatser nedanför församlingshemmet.
HÅLLPLATS Närmaste hållplats är Mölndals Innerstad (t.ex. vagn 2 & 4 eller lokaltåg) eller Storgatan buss 25 & 751.

FÄSSBERGS MARIAGÅRD PEDAGOGEN PARK
PRÄSTGÅRDSDGATAN 26, 431 44 MÖLNDAL
Det finns 5 p-platser vid Fässbergs kapell.
HÅLLPLATS Jolen norra, buss 86, 751, 753.

BOKMÄSSAN
GÖTEBORG BOOK FAIR

Foto: Kristin Lidell IKON

Lyssna på författarsamtalen

Se människan 2022 på YouTube

Greta Thunberg, Johan Rockström, Klas Östergren, Eva Dahlgren, Ia Genberg, Karin Bojs, Andreas Cervenka, Anna-Lena Laurén, Peter Englund, Jan Guillou, Lena Andersson, Lars Lerin och Niklas Strömstedt och fler än femtio författare till - alla finns de att titta på YouTube!

Förutom sextio scensamtal, finns fyra morgonmeditationer baserade på nya böcker som hör till temat klimat och klimatkrisen. Här kan ni lyssna till Fredrik Ivarsson, Maria Turtschaninoff, Jonas Gren och Annika Spalde.

Fyra samtal är längre seminarier baserade på Bokmässans teman Sydafrika respektive klimatkrisen. Här hittar ni Ingrid le Roux och Marika Griehsel i ett samtal med Karin Sarja och ett annat där Frank Chikane talar med Antje Jackelén under ledning av Karin Sarja.

På temat klimatkrisen möts Peter Turkson och James Bhagwan som båda samtalat med Antje Jackelén. Dessutom finns här Greta Thunberg tillsammans med Sara-Elvira Kuhmunen under ledning av Amanda Björksell.

WWW.YOUTUBE.COM/USER/SVENSKAKYRKAN

Lyssna vidare...

- 2 KYRKOHERDEN HAR ORDET, HITTA HIT
- 3 LYSSNA VIDARE
- 4 RETREAT HANDLAR OM ATT ÖPPNA EN DÖRR
- 5 KOPPLA UPP DIG MOT GUD, GAIABESÖKET
- 6 MARTIN MODÉUS ÄR NY ÄRKEBISKOP
- 7 EN HÅLLBAR JUL - VAD INNEBÄR DET? SAMTALSSTÖD FÖR UNGDOMAR
- 8 ADVENT - ANKOMST
- 9 VISSTE DU DETTA OM JULEN?
- 10 FÖRUNDRAN FÖRÄNDRING
- 12 MIN DRÖM ÄR ATT NUDDA RYMDEN, ACT SVENSKA KYRKAN
- 13 SANKTA LUCIA, ACT SVENSKA KYRKAN
- 14 DU BEHÖVER INTE VARA ENSAM, KRÖNIKA AMMI JONSSON: "ETT LJUS I MÖRKRET"
- 15 KORSORD, BLI MEDLEM
- 16 MUSIKANNONS, KONTAKTRUTA

Sätter punkt

3.000 minuter av podcast:
54 gäster. 54 samtal. 10 säsonger.
Nu har ärkebiskop Antje Jackelén satt punkt för sin podcast "Prata till punkt".

I podcasten har ärkebiskop Antje samtalat om existentiella frågor, kristen tro, och det goda samhället med en gäst. Samtalet varar ungefär en timme.

Utforskande och nyfiket

- I ett medieklimat med högt tempo och korta klipp har jag velat ge utrymme för ett lite längre samtal där det finns möjlighet att tänka högt, tala till punkt och reflektera också över de frågor som ofta inte ställs. Ambitionen är ett utforskande och nyfiket samtal med en intressant gäst, säger ärkebiskop Antje Jackelén.

Ärkebiskop Antje Jackelén lämnade sin roll som ärkebiskop 30 oktober, för att gå i pension. Hon efterträds av ärkebiskop Martin Modéus som tas emot i en gudstjänst i Uppsala domkyrka söndagen 4 december.

Alla samtalen hittar du på:

www.svenskakyrkan.se/arbiskopen/arbiskop-antje/
eller där poddar finns.

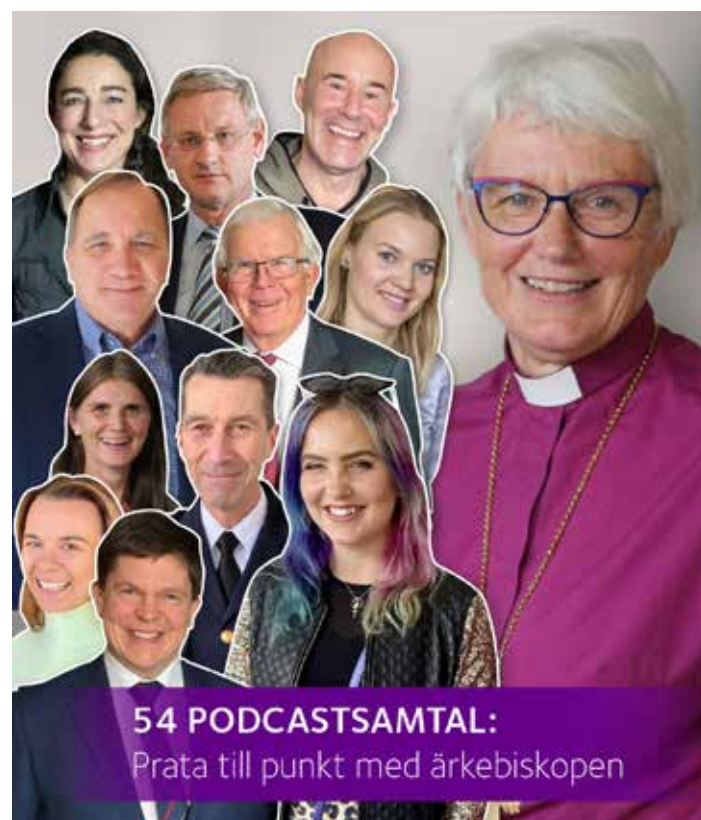

Foto: Montage från Ärkebiskopen

5 RETREAT: Koppla upp dig mot Gud

8 TREND: Advent

7 GUIDE: En hållbar jul

Retreat handlar om att öppna en dörr

Retreater erbjuder människor en möjlighet till att stanna upp och återhämta sig. Och att komma närmare både sig själv och Gud.

– För mig handlar en retreat om att öppna en dörr för en människa att få ett möte med Gud och med sig själv, säger Solveig Fylling Nygaard, församlingsteolog i Stensjöns församling.

Dessa retreator kan ta olika former och ha olika bakgrunder som utgångspunkt. Men tanken, att utan krav och press få tid till stillhet, möta Gud och en möjlighet att samtala eller "bara vara", är samma. Stensjöns församling i Mölndal erbjuder både dagsretreater och något de kallar för miniretreator. Alla är välkomna.

– För oss som anordnar retreator så handlar det om att vara en slags värd som bjuder in till ett rum. Och dit kan man komma oavsett om man kallar sig kristen eller inte. Men vi har en klar kristen profil och använder tidebönen som rytm på våra retreatdagar, det vill säga att vi har bön tre gånger. Men det är frivilligt om man vill vara med på dem eller inte, säger Solveig Fylling Nygaard.

Det brukar vara olika typer av människor med olika typer av behov som kommer till retreatorna.

– Det kan komma människor som inte kallar sig kristna men som behöver ett andrum och tycker det är skönt att sätta sig ner i den här lugna miljön. Sedan finns det de som kommer på alla våra retreator för att de uppskattar rytmen och är med på allt – böner, vägledning, samtal med mera. Det kan också vara människor som har en specifik fråga som de vill prata med

någon om och behöver tid att stanna upp. Det verkar som att människor kan komma i det behovet de är i just då, säger Solveig och fortsätter:

– Känslan är att vi lyckas kommunicera med den moderna människan och jag tycker att det är härligt att de som kommer känner att de kan vara precis som de är och få det de kan ta emot där och då. Vi har till exempel haft deltagare som sett en affisch och som bara dykt in och som tyckte upplevelsen var helt fantastisk.

Solveig driver retreatarbetet i Stensjön tillsammans med prästen Christian Josefsson och musikern Ida Andersson. Att de är ett etablerat team gör att de kan ta hjälp av varandras erfarenheter. Solveigs bakgrund inom området är gedigen. 2014 började hon arbeta inom Svenska kyrkan med detta. Dessförinnan bodde och arbetade hon i England.

– I England var jag med och byggde upp ett ekumeniskt böncenter i Watford. Som en del av det tittade vi in i många olika bönetraditioner och retreattraditioner, så under den tiden fick jag verkligen smaka på retreator och olika typer av bön. Det var inte så svårt att gå in i detta när jag flyttade till Sverige och började arbeta här, berättar hon.

Stensjön är långt ifrån den enda församlingen inom stiftet som erbjuder retreator. Göteborgs stift samarbetar dessutom också med Föreningen Kompass, som erbjuder retreator med utgångspunkt från ignatiansk andlighet. Den ignatianska traditionen återfinns till viss del också i Stensjöns retreator.

– Vi gör lite vår egen grej men låter oss inspireras av bland

annat den ignatianska traditionen, det kan till exempel vara ett sätt att läsa bibeln som vi använder inom bibelmeditationen. Vi plockar det vi tycker är bra från olika traditioner, säger Solveig.

Meningen med miniretreatorna, som pågår under några timmar en söndag eftermiddag, är att det ska vara extra låg tröskel – ett öppet ställe där den som vill kan slinka in utan att anmäla sig och utan att betala något. Två lördagar per termin har de också sina "vanliga" dagsretreater.

– Vi har gjort om i Fågelbergs kyrkan, där vi är, så det finns olika slags rum med olika upplägg så att alla kan finna sin plats efter det behov de har. Dagen brukar avslutas med mässa eller musikgudstjänst. Ibland har vi också ett tema. Regelbundet har vi pilgrimsretreater, vilket blir lite annorlunda men också kul för det lockade också aktiva människor som inte varit med på några av de tidigare retreatorna.

– Jag är lite överraskad över det, nu har vi haft en väntelista på varje retreat vi haft. Vi kommer fortsätta med detta och ser fram emot framtiden med tillförsikt. Vi känner att vi har hittat ett koncept och nu när vi har etablerat att vi är ett team är det roligt att jobba tillsammans och vi kan titta på varianter av det vi gör. Christian har också stor erfarenhet från pilgrimsvandringar med lite samma tänk, så vi kan kombinera lite, avslutar Solveig.

Text och foto: Daniel Hultemo

RETREATDAGAR OCH MINIRETREAT

Vill du pröva på att vara med på en retreat?
Du hittar mer information och möjlighet att anmäla dig på
www.svenskakyrkan.se/molndal/retreat

Kommande heldagsretreat är

Lördag 10 december 2022 kl 9-18
Lördag 7 januari 2023 kl 9-18
Lördag 22 april 2023 kl 9-18
Lördag 10 juni 2023 kl 9-18 med pilgrimstema

Miniretreat följande söndagar 2023 kl 16-19

- 22 januari
- 19 februari
- 19 mars
- 16 april
- 14 maj

Eftermiddagen börjar med mässa kl 16 för den som vill och sedan kan du välja mellan två spår under eftermiddagen. Anmälan.

Hur kommer du närmare Gud i en allt mer uppkopplad värld? I en värld med ett informationsflöde som aldrig tycks ta slut eller stannar upp kan det vara svårt att stänga av. Retreat finns i många olika koncept och former, och fungerar som en lugn oas i en stressig värld.

Koppla upp dig mot Gud

Varje person är unik och har olika behov, därför finns det flera olika typer av retreatformer att upptäcka. Stensjökyrkan anordnade en "Kvinnodag" i oktober som delvis skiljer sig från en retreat.

På flera sätt liknar de ändå varandra med stilla stunder och promenad i vacker natur. Hit kan du komma för att samla kraft, koppla bort omvärlden och komma närmare Gud och din tro. Anna Mattsson är en av kvinnodagens deltagare.

Varför väljer du att gå på retreat?

– Här finner jag en mijo som gör mig trygg och lugn. Jag får tid att reflektera över min situation och även få bearbeta svåra saker som hänt i mitt liv.

Retreat kan liknas med meditation, ett ord som finns i mångas vardagsvokabulär. Att meditera precis när man vaknat för att forma sina tankar för dagen är en trend, också att avsluta dagen på samma sätt där man reflekterar över dagen. Oavsett tillvägagångssätt är målet att finna lugn och balans i en ofta stressig vardag samt komma närmare sina känslor.

Har du testat någon annan form av meditation och finns det då någon skillnad från kyrkans retreat?

– Jag gör andningsmeditation hemma. Att andas med djupa medvetna andetag är att vara i mig själv och lyssna inåt. Andas in, ända ner från magen, räkna ett, två, tre, fyra, sedan ett kort uppehåll. Andas ut långsamt medan jag räknar till åtta, andetag efter andetag. Rätt var det är så åker tankarna iväg och när man kommer på sig får man lugnt återgå till räknandet.

– Skillnaden är att när jag är på retreat är det lättare att hålla fokus för där är färre saker som distraherar mig.

Att vara helt tyst under en eller flera dagar är nog en utmaning för de flesta. Det enda sällskapet är ens tankar vilket kanske känns ovanligt. Även om man är i sitt eget sällskap så lyssnar man på musik, poddar, kollar telefonen, ringer ett samtal, sträckkollar serier och så vidare. Att vara med sina tankar kan vara en utmanande och tuff situation.

Hur är det att vara på retreat, är det svårt att vara tyst?

– Jag tycker det känns fint att vara på retreat. Man får uppleva stillhet både när man sitter i kyrkorummet och när man är ute och promenerar. Men ibland kan det bli svårt om tankar med sorg, saknad, skam eller skuld kommer upp. Men det finns oftast tillfälle att få prata med en präst. Det fina är att prästen har bra utbildning och erfarenhet för denna typ av samtal. Att få prata med någon som lyssnar, ställer frågor, kanske kommer med förslag och som dessutom har tystnadsplikt, tycker jag känns gott.

– Att vara tyst på retreaten är för mig som att vara ensam hemma eller gå en promenad utan sällskap. Lite konstigt kan det kännas när jag möter en annan deltagare. Men jag brukar le, nicka eller peka. På det viset kan man föra en tyst konversation. Äter man tillsammans och vill att någon ska skicka saltet brukar det ordna sig utan ord.

Har du kommit till någon oväntad insikt vid retreaten?

– Ja det har jag. Vid kvinnodagen, efter frukost, var vi i kyrksalen och sjöng lovsång. (Jag gillar att sjunga och många av dessa sånger är bara en kort vers som man sjunger om och om igen.) När jag satt där och sjöng strömmade en känsla av kärlek emot mig, att jag var älskad. En värme, ett pirr kändes i händerna som gick upp i hjärtat. Jag tror att det var Guds kärlek jag kände!

När man läser om olika retreatupplevelser är det ofta något som märks, värmen och känslan av att vara älskad kommer till de som mediterar. Kanske gör den moderna livsstilen att vi stänger av kanalen till något större än oss själva?

Finns det något före och efter retreat "jag"?

– Det finns mer lugn och harmoni inom mig när jag går hem.

Har du något tips för den som vill testa på?

– Unna dig den här dagen, det är fantastisk friskvård. En dag bara för dig. Helt utan krav på att prestera. Du får allt serverat: God mat, bra instruktioner på vad du ska göra och någon som lyssnar på dig. Alla frågor och funderingar är okej. Klä dig i bekväma kläder och gå dit med nyfikenhet och öppet sinne.

Text: Anna Karlsson

Retreat en företeelse i kristna sammanhang där man drar sig tillbaka i stillhet, för en eller flera dagar, oftast i grupp under ledning. Retreatledaren instruerar och leder deltagarna. Deltagarna är instruerade att vara tysta.

Källa: Wikipedia

Gaia-besöket

Den 18 oktober - 8 november var konstverket Gaia av konstnären Luke Jerram i Fässbergs kyrka. En gåva till invånarna i Mölndal med anledning av Mölndal helt 100. Och ett sätt att väcka Förundran och förhoppningsvis kunna fundera på Förändring i ditt liv och i världen.

Under de 22 dagar som Gaia var i Fässbergs kyrka var det:

- 19 500 besök
- 63 studiebeök inklusive öppna guidningar
- 30 offentliga evenemang
- 18 drop-in vigslar
- 10 drop-in dop
- 115 250 kronor insamlat i kollekter

Missade du föredragen? Se i efterhand www.svenskakyrkan.se/molndal/gaia

Anna Mattsson, en av deltagarna på "Kvinnodagen" i Stensjöns församling. Foto: Anna Karlsson

Martin Modéus är ny ärkebiskop

”Tacksam, glad och omtumlad”. Så beskrev Martin Modéus sig själv efter att i juni blivit vald till Sveriges nya ärkebiskop. 4 december tar han upp ärkebiskopsstaven vid ett mottagande i Uppsala domkyrka.

Efter nästan tolv år som biskop i Linköpings stift har Martin Modéus alltså fått rollen som Svenska kyrkans högsta företrädare. Under hösten har han så smått introducerats i sitt nya arbete samtidigt som han avvecklar sitt nuvarande uppdrag.

Det har varit många sista gången-upplevelser: Sista kyrkoherdemottagningen, sista domkapitletmötet, sista generationsöverskridande middagen i biskopsgården. När detta skrivs är han på väg till en restaurang för en sista träff med kontraktsprostarna.

”– Det är väldigt vemodigt. Samtidigt blir det en del av bearbetningen av att skiljas från Linköpings stift där jag trivs så bra. Men jag går mot nya spännande arbetsuppgifter, det känns väldigt roligt”, säger han.

Livet som ärkebiskop kommer att bli betydligt mer påpassat än livet som biskop. Intresset för Martin och för ämbetet är stort hos allmänheten. Under hösten har intervjuerna avlöst varandra. Allt från taltidningsmagasin till Svenska Dagbladets Perfect Guide vill veta hur den nya ärkebiskopen tänker – om kyrkan, om tro, om...

Fram till tillträdet vill Martin Modéus ogärna göra några uttalanden om dagsaktuella händelser. Det är sittande ärkebiskops uppdrag. Men han berättar gärna om de frågor han brunnit för som biskop och som finns i visionen för Linköpings stift: levande församlingar.

”– Vi måste vara noga med att arbeta med den lokala närvaron. Det är

där människor deltar i gudstjänster och kyrklig verksamhet, det är där kyrkan blir kropp, kött och blod. I framtiden hoppas jag på ett bredare bärande, med frivilliga som bidrar – helst i generationsöverskridande möten”.

”– Det gynnar inte bara kyrkan. Det kan ge ett enormt bidrag till hela samhället om vi lär och hjälper generationerna att lita på varandra”.

Livet i Uppsala kommer att bli annorlunda, men familjelivet kommer att vara sig likt eftersom han flyttar in i ärkebiskopsgården tillsammans med hustrun Marianne och terriern Tassa. Och fotografera kommer han att fortsätta med.

”– Jag är amatör. Ordet kommer av franskans ”aimer”, att älska. Jag fotograferar eftersom jag älskar det. Helst i naturen”.

Den omtumlade känslan från i somras har hunnit lägga sig något. Men Martin är fortfarande berörd över att ha fått förtroendet att vara ärkebiskop i en kyrka han så länge varit en del av. I femårsåldern lekte han präst, och redan som 17-åring började tanken på att bli präst vakna på allvar. Varför?

”– Det är en förmån att få tjäna en kyrka som berättar om Guds kärlek till människor, och som vill inspirera människor att älska världen tillsammans med Gud.”

Text: Katarina Sandström Blyme

Martin Modéus

Ålder: 60 år

Född och uppväxt i: Jönköping

Familj: Hustrun Marianne och fem vuxna barn

Prästvigd: 1986

Fyra böcker av Martins hand:

Tradition och liv. Verbum

Levande tillsammans med Kristus: om en kyrka i rörelse : herdebrev för Linköpings stift 2016.

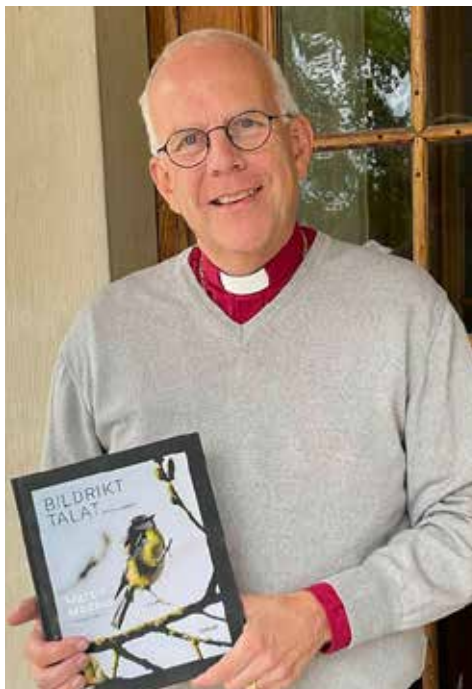
Finna bönen som redan finns. Verbum

Foto- och reflektionsboken Bildrikt talat. Verbum

Övrigt: Martins bror, Fredrik Modeus, är biskop i Växjö stift.

Ärkebiskop Martin Modéus. Foto: Zandra Erikshed

Ärkebiskop Martin Modéus med sin senaste bok Bildrikt talat. Foto: Verbum.

FAKTA:

Svenska kyrkan har 14 biskopar, en i varje stift, förutom i Uppsala stift där det finns två biskopar: ärkebiskopen och Uppsala stifts egen biskop.

Ärkebiskopen är Svenska kyrkans främsta företrädare. Förutom de uppgifter och förväntningar som åvilar alla biskopar har ärkebiskopen många särskilda uppdrag.

Det är ärkebiskopens uppgift att vara Svenska kyrkans främsta företrädare i det svenska samhället och i internationella sammanhang.

I biskopskollegiet är ärkebiskopen ”primus inter pares” – den främste bland jämlikar. Det innebär att ärkebiskopen sammankallar, leder och är ordförande i biskopsmötet, som är biskoparnas gemensamma samråd. Det innebär däremot inte att ärkebiskopen är överordnad de andra stiftens och biskoparna. Varje biskop har det fulla pastorala ansvaret i sitt stift.

Martin Modéus kommer att bli den 71:a ärkebiskopen för Svenska kyrkan. Den första ärkebiskopen utsågs år 1164 då Sverige var en egen kyrkoprovins inom romersk-katolska kyrkan och Uppsala blev ett ärkestift inom denna provins.

Källa: www.svenskkyrkan.se/se/arebiskopen

En hållbar jul - vad innebär det?

Jul, jul, strålande jul. Snart är den här, gåvornas högtid. Ofta sägs det att jul är så mycket mer än paket, ändå är det en stor del där fokuset ligger för att ha "en lyckad jul" – i alla fall materiellt sätt. Flest och dyrast julklappar vinner. Eller?

Vi lever i ett så kallat paradigmskifte, det kollektiva tankemönstren håller på att brytas. Vår världsbild ändras och de nya tankemönstren tar över. Hur vi lever nu och de beslut vi tar kommer forma den framtid vi lämnar efter oss. Hur vi konsumerar är ett sätt som förändras. Den livsstil vi har kommer bli vår undergång. På ena axeln sitter den lilla ekonomidemonen och påminner oss om att för varje dag som går blir allt i samhället dyrare. På en andra sitter

klimatdjävulen, som viskar i örat att klimatet, jorden och de resurser som finns är en ekvation som inte heller går ihop. Vi lever över våra tillgångar. Känslan av att inte räcka till och att inte leva upp till de krav som läggs på våra axlar kan vara överväldigande. Många vrider fickorna, plånboken, madrassen och sig själva ut och in för att få julen att gå ihop. Då kan det vara skönt att få lite tips och trix på olika typer av julklappar som är snälla mot både plånboken och miljön. Efter år med pandemi, krig och inflation finns längtan efter socialt umgänge, rekreation och ett uppdämt behov av att uppleva. Med hjälp av lite kreativitet kan man komma långt, och det behöver inte kosta många kronor.

Text: Anna Karlsson

TIPS OCH TRIX FÖR HÅLLBARA JULKLAPPAR

Det finns en hel del tips och trix där ute, här kommer en bra lista från Hanna Olvenmark, grundare till konceptet Portionen under tian, med tankar kring hållbarhet och julklappar.

Grundregel: köp inte julklappar för pengar du inte har dvs LÅNA INGET!

Detta är SÅ viktigt. Låna inte till julklappar, vad du än gör. Inget sms-lån, inte avbetalning eller liknande. Det är ju SÅ lätt egentligen att köpa saker för pengar som inte finns just nu. Det kan bli så ofantligt dyrt i längden, och om det inte kan betalas i framtiden också riktigt riktigt svårt att ta sig ur en skuldknipa. Så bara för att ha det sagt: julklappar är inte värt det.

Att vara givmild är inte samma sak som att det måste vara dyrt Varför blir julen dyr, om den blir det? Kan det vara så att det finns en förutbestämd uppfattning om att vi visar uppskattning eller är givmilda om det vi ger bort är dyrt? Jag tror vi måste omvärdera det i så fall.

Att vara givmild kan också handla om att ge av sin tid, att göra något tillsammans och inte vara mätbart i bara monetära termer. Personligen känner jag såhär: i en tid när vi lever långt över våra resurser. Där vi i Sverige har passerat den planetära budgeten redan i mars (alltså lever vi på något slags sparkapital som inte finns i april, maj, juni, juli, augusti, september, oktober, november och december) så är något sparsamt bland det finaste vi kan ge bort. En julklapp med mer mening liksom. Så nej, vi måste inte köpa nytt och dyrt för att ha en fin jul, det är jag övertygad om. Här kommer förslag på julklappar som är just det. Cheap på olika sätt!

Förslag på cheap och hållbara julklappar
En bok du har läst ut: gå igenom

bokhyllan, finns det någon bok som du tror någon annan skulle uppskatta. Skulle du sakna den framöver kan du alltid kika på närmsta bibliotek eller låna tillbaka den. Extra trevligt är det om du skriver i en lapp i boken varför du valt just den boken till den personen.

Något från en second hand med tillhörande aktivitet: Exempelvis en termos med tillhörande utefrulle eller skogspromenad, ett brädspel med tillhörande spelkväll etcetera.

Upplevelser: Exempelvis bio/konsert/teaterbiljetter, entrébiljett till en utställning, underhållning, en utemiddag där du tänkt ut middag och var ni ska äta den etcetera.

Presentkort på utemiddag där du styr upp middagen och vart ni ska gå skulle i alla fall jag bli oerhört glad för!

Tjänster: barn- eller hundpassning för en dag, en färdiglagad middag, en massage etc.

Dela med dig av din kunskap/hobby: Ge bort en workshop med dig själv i något du tycker om/vill dela med dig av. Exempelvis att måla, sticka, yoga, klättra, vandra, spela gitarr etc.

Lär någon laga din imparätt: Köp ingredienser och lär ut hur man lagar din bästa maträtt. Ät sedan ihop!

Ge bort något ätbart: ingredienser till hemmagjord müsli, hemmagjorda no dough cookie dough bollar, fröknäcke med röror t ex ärtpesto och rödbetsröra. Antingen så kan du ge "bara ingredienserna" som nedan, med recept eller så gör du det ätbara själv och ger bort i paket.

Källa: www.undertian.com/guider/tips-pa-cheap-och-hallbara-julklappar/

Foto: Hanna Olvenmark, Portionen under tian

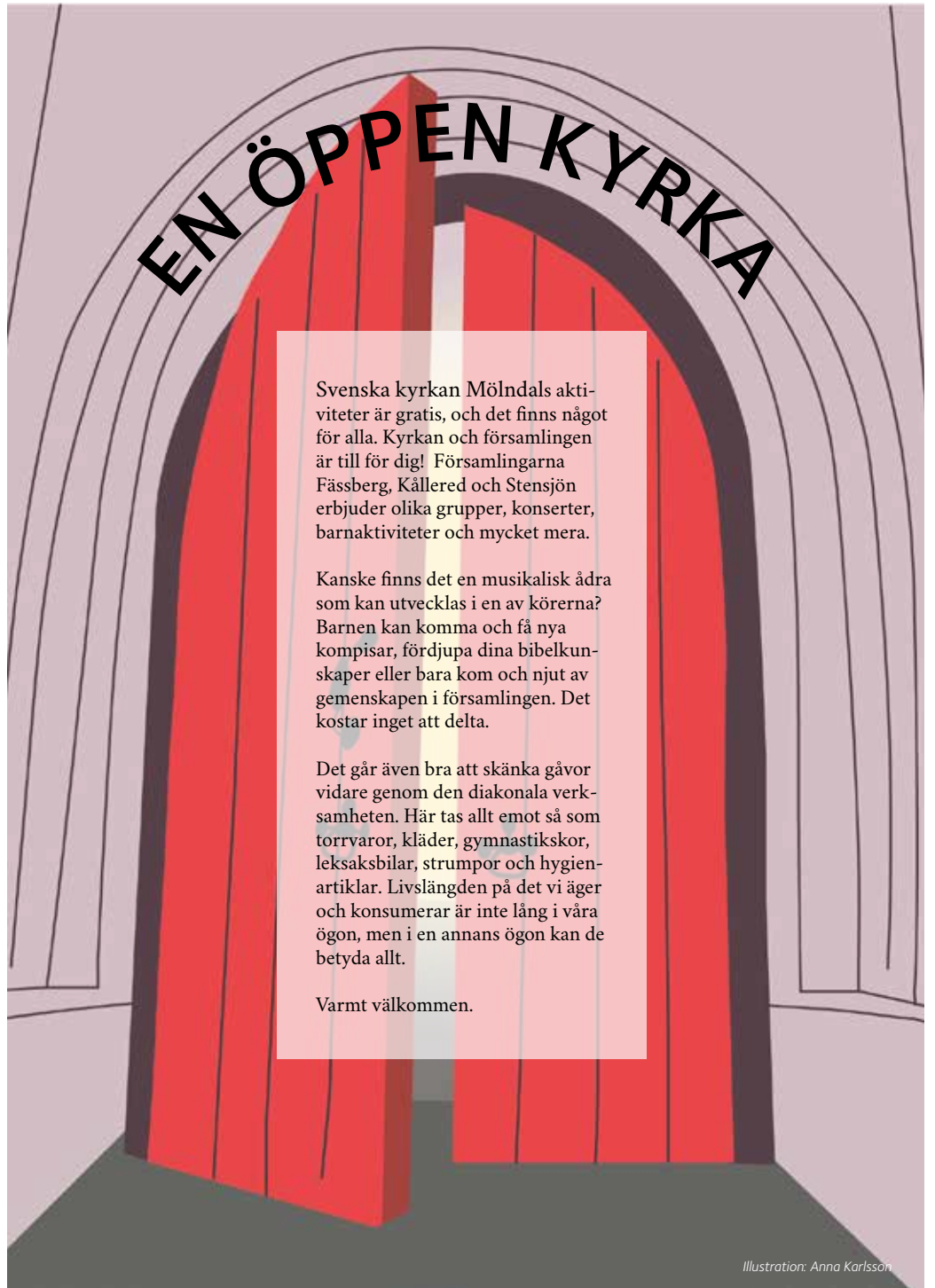

Illustration: Anna Karlsson

Svenska kyrkan Mölndals aktiviteter är gratis, och det finns något för alla. Kyrkan och församlingen är till för dig! Församlingarna Fässberg, Källered och Stensjön erbjuder olika grupper, konserter, barnaktiviteter och mycket mera.

Kanske finns det en musikalisk ådra som kan utvecklas i en av körerna? Barnen kan komma och få nya kompisar, fördjupa dina bibelkunskaper eller bara kom och njut av gemenskapen i församlingen. Det kostar inget att delta.

Det går även bra att skänka gåvor vidare genom den diakonala verksamheten. Här tas allt emot så som torrvaror, kläder, gymnastikskor, leksaksbilar, strumpor och hygienartiklar. Livslängden på det vi äger och konsumerar är inte lång i våra ögon, men i en annans ögon kan de betyda allt.

Varmt välkommen.

SAMTALSSTÖD FÖR UNGDOMAR - EN HJÄLP ATT REDA UT LIVET.

Tack vare en donation från församlingsbon Gunvor Larsson kan Svenska kyrkan Mölndal från och med i höst erbjuda kostnadsfritt samtalsstöd för ungdomar, 13-19 år.

Det är inte lätt att vara ung, många tankar rör sig i huvudet. Familjen, skolan, kompisar, flick- och pojkvännen, kroppen, maten och sömnen är områden i livet som kan innebära både trygghet, glädje, oro och problem. Liksom synen på mig själv, vem jag är, vem jag vill vara eller inte vill vara. Och tankar om Gud och Jesus, som Hjälpare och Kravsättare. Och om framtiden.

Om allt detta, och kanske mer, går det att prata om, fundera ihop, enskilt och i förtrolighet med Georgina Torén, leg. psykoterapeut och leg.läkare under 3-5 samtal. Samtalstider finns, onsdagar kl. 15.30, 16.30, 17.30 i Fågelbergskyrkan (Ö Falkgatan 9, Mölndal). Ring Georgina och kom överens om tid: 0739-79 66 81. Samtalen stannar mellan dig och Georgina, inga journaler förs. Det är kostnadsfritt.

KAN JAG ALLTID VARA MIG SJÄLV?

ADVENT ANKOMST

Har du tänt din adventsstjärna och börjat förbereda dig inför julen? Adventstiden är en tid när vi väntar på att få firat att Jesus föddes. Ordet advent betyder ankomst – vi väntar på någon som ska komma.

Adventstiden är också en tid, i kristna traditioner, för fasta och eftertanke inför förberedelse för den stora högtiden som julen innebär.

Det är kanske inte något vi i Sverige känner igen, med den julstress som börjar prägla samhället i slutet av november.

Men kanske kan du i år, den här adventstiden och julen, passa på att ta det lugnare, låta det bli en tid för eftertanke för det stora undret att Gud kommer till oss människor, som ett litet värnlöst barn.

Under de fyra veckorna i advent läses i kyrkan varje vecka nya bibeltexter, som berättar om olika tider och händelser i Jesus liv. Texterna manar till

eftertanke och är inte bara "gulliga".

Den första söndagen i advent är textilierna på altaret och predikstolen, samt på prästen, vita som är glädjens färg. Men andra till fjärde advent är färgen blå eller lila, som symboliserar fastan och botens färg. Och texterna på andra till fjärde söndagen är kärva och komplicerade.

De handlar om uppoffring, att göra något för någon annan. Och att våga lita på att Gud kan göra skillnad.

GUDSTJÄNSTER 1:A SÖNDAGEN I ADVENT 27 NOVEMBER 2022

Kl. 10:00 Stensjökyrkan
Högmässa, Stensjökyrkans körer,
Annika Lang, trumpet

Kl. 11:00 Fässbergs kyrka
Högmässa (även digital)
Fässbergskören. Söndagsklubben:
gruppen för dig som är 4 år och
uppåt.

Kl. 11:00 Kållereds kyrka
Gudstjänst m barn och vuxna,
Apeldax, Cantus Novus, Karo-
linakören.

Kl. 14:00 Fässbergs kyrka
Familjegudstjänst (även digital),
Barnkören.

Kl. 16:00 Fågelbergskyrkan
Miniretreat med inledande mässa.
För dem som vill inleds Miniretre-
aten kl. 16 med Meditativ mässa,
som är en enkel gudstjänst med
nattvard, där vi ger utrymme för
stillhet och tystnad.

Kl. 18:00 Fässbergs kyrka
Adventskonsert (även digital)
Fässbergs Vokalensemble. Sångare,
solister, musiker under ledning av
Karin Rosander.

[www.svenskakyrkan.se/
molndal/gudstjanster](http://www.svenskakyrkan.se/molndal/gudstjanster)

FÖRSTA ADVENT: ETT NÅDENS ÅR Jesus kommer med fred

Bibeltexterna för första advent handlar om glädje och fest i Jerusalem. Folket hade länge varit förtryckta av romarna, som hade makten, men nu hade de hört att det väntades en ny kung. Äntligen skulle den nya kungen komma!

De sjöng "Hosianna", som betyder "rädda oss", en hälsningsfras som ofta användes på Bibelns tid när man mötte kungen. I kyrkan sjunger vi fortfarande "Hosianna", för vi hälsar Jesus välkommen.

Folket hade säkert många föreställningar om hur flott den nya kungen skulle vara och hur festligt han skulle resa in i Jerusalem. Men den kung som visade sig vara Jesus red in i staden på en åsna och han talade om fred och frid.

ANDRA ADVENT: GUDS RIKE ÄR NÄRA Vad Guds rike är

"Guds rike" är något helt annat än de riken – länder – som finns i vår synliga värld. Guds rike har inga gränser eller hinder. Det är i stället ett osynligt rike som kan finnas inom oss och vår värld.

Medan människor med vapen kan försvara åsikter och landgränser, talar Guds rike om den kärlek som kan och vill förändra.

Det är en kärlek som blir större och större ju mer vi ger av den och ju mer vi får ta emot.

TREDJE ADVENT: BANA VÄG FÖR HERREN Någon visar vägen

Den tredje söndagen i advent berättar bibeltexterna om Johannes döparen.

Ibland behövs det människor som går före och som visar andra vägar. En sådan människa var Jesus kusin, Johannes, han som också kallades Johannes döparen.

Johannes brann för att människor skulle omvända sig, döpas och förändras som människor. Han banade väg för Jesus, och människorna fylldes av förväntan.

FJÄRDE ADVENT: HERRENS MODER Maria får uppdraget att bli mamma till Guds son

Maria var en ung kvinna som fick besök av ängeln Gabriel. Gabriel sa till Maria att hon inte skulle vara rädd och berättade för henne att hon skulle bli mamma till Jesus – Guds son.

Nu börjar ett nytt kapitel för mänskligheten. Gud blir människa och föds som ett litet barn in i vår värld.

Visste du detta om julen och dess traditioner?

Traditioner har vuxit fram under århundradena. Många av julens traditioner har med kristen tro att göra, men inte alla.

Allt handlar i grund och botten om att Jesus föddes. Sedan 300-talet efter Kristus har vi firat julen 25 december, men troligen var det inte då Jesus verkligen föddes.

De gamla profeterna hade talat om Jesus

Men redan långt innan Jesus föddes hade profeterna i Bibels gamla testamente berättat att han skulle födas. En av profeterna var Jesaja, som levde ungefär 700 år före Jesus. I Jesajas bok i Gamla testamentet står det:

"Men natten skall vika där ångest nu råder. Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar ljuset fram ... Ty ett barn har fötts, en son är oss given."

En gammal fest fick ny inriktning

En romersk solgud firades ungefär vid vintersolståndet. Det var en fest som liknar en som vikingarna hade vid samma tid. Kanske var det naturligt att fortsätta att ha fest, men byta inriktning på den, och i stället fira Jesus födelse?

Jesus kan ha fötts år sju f. Kr.

Även fast vår tideräkning utgår från Jesus födelse, vet vi inte säkert vilket år han föddes. Om Jesus föddes under kung Herodes tid, måste han ha fötts senast år fyra före Kristus (som skrivs f Kr). Om födelsen ska

vara förenlig med skattskrivningen, som nämns i evangeliets texter så bör Jesus ha fötts år sju f. Kr.

Stall eller grotta?

Huruvida Jesus föddes i en stall, eller en grotta, eller på någon helt annan plats är och förblir oklart. Bibeln nämner stallet och lyfter därmed fram Jesus enkelhet – det som inte är omgivet av konungars prakt, dyra platser och vackra saker. Det är också herdar, inte kungar, som först får budskapet av änglarna och skyndar till stallet för att glädjas åt underverket.

Vi börjar fira kvällen före helgdagen

I Sverige har vi en tradition av att fira helgdagsaftnar. Vi börjar till exempel att fira julen redan på julafton och midsommar på midsommaraf-ton. Det beror på att helgen börjar klockan sex kvällen före helgdagen enligt gammal tideräkning. I andra länder är det vanligare att fira jul 25 december, det vill säga på juldagen.

Julklassen har sitt ursprung i de vise männens gåvor till Jesus

Vi talar ofta om de tre vise männen under julen. De var österländska stjärntydare som hade sett en stjärna, som var ett tecken på att ett kungabarn hade fötts.

Stjärntydarna följde stjärnan, som

ledde dem till Betlehem. Först gick de till palatset och träffade Herodes. Han blev upprörd över att en annan kung skulle ha fötts, och beslutade därför att låta döda det nyfödda barnet.

Stjärntydarna fann Jesusbarnet i Betlehem och gav honom gåvor – guld, rökelse och myrra.

På trettondagen 6 januari, 13 dagar efter jul, firar vi att stjärntydarna kom till familjen i stallet.

Herodes försökte lura de vise männen att komma till honom efter besöket hos Jesus, för att avslöja var barnet fanns. Stjärntydarna fick dock en uppenbarelse i en dröm och valde en annan väg hem. I en dröm fick också Josef reda på att det fanns ett hot mot Jesus, och familjen tvingades fly.

I vissa traditioner firar man med presentutdelning på trettondagen.

Jultomten – en givmild ärkebiskop

Jultomten i Sverige är en blandning av den gamla gårdstomten och en ärkebiskop som levde i slutet av 200-talet och som var känd för sin givmildhet. Efter sin död helgonförklarades han och blev känd

som Sankt Nikolaus. Hans namnsdag är 6 december.

Granar skyddade mot farligheter

Långt innan det blev vanligt med julgranar inomhus i Sverige ställde många granar vid ytterdörren. Granarna var kvistade och hade bara en granruska kvar i toppen. Granarna var ett tecken på julfrid, men man trodde också att de gav ett skydd mot farliga makter.

Adventsstjärnan påminner om Betlehemsstjärnan

Nu för tiden tänds vi adventsstjärnor, som påminner om stjärnan som lyste över Betlehem, där Jesus föddes.

Traditionen att pynta med en adventsstjärna härstammar från herrnhutismen, en religiös kristen rörelse från Tyskland. Vid stora firanden, som första advent, satte man upp en lysande stjärna för att fira.

Efter ett tag blev tillverkningen av stjärnorna en del av det årliga julpyslet. Stjärnan spreds med herrn-

hutismens missionärer och nådde Sverige under 1910-talet.

Adventsljusstaken – ett ljus för varje söndag

Adventsljusstaken kom till Sverige i slutet av 1800-talet. Ersta diakoni i Stockholm lade grunden till adventsljusstaken så som vi känner till den idag. Där började man tända ljus i en så kallad adventsgran, en gran smyckad med 28 ljus. Sju ljus tändes varje adventssöndag.

Ti från adventsgranen skapades adventsljusstaken – en ljusstake med sju ljus för varje dag i veckan under advent och en ljusstake med fyra ljus för varje söndag i advent.

Elektriska ljusstakar

Det var en svensk och göteborgare, Oscar Andersson, som 1934 tillverkade den första elektriska adventsljusstaken för fönstren. Han gjorde den av retunerade julgransbelysningar. Företaget var först mycket skeptiskt och trodde ingen ville byta ut sina levande ljus, men julen 1937 såldes de 3000 ljusstakarna man köpt in, snabbt slut. Och på den vägen är det.

Källa: www.svenskakyrkan.se/jul/varfor-firar-vi-jul
Wikipedia.
Illustrationer: Anna Karlsson

En lathund till det kristna julfirandet

ADVENT – är latin och betyder "ankomst". Det är en tid av förberedelse inför den stora festen: jul! Nutida julfirande blir gärna "extra allt" som varar från Första advent till juldagarna. Men egentligen är advent alltså en fastetid, en tid för eftertanke och återhållsamhet. Liturgisk färg: Lila.

JULAFTON – från början är det inflytande från judisk tradition som förklarar varför vi firar "aftnarna", både vid jul och påsk. Judisk sabbat börjar ju på fredag kl 18. Därför har vårt julfirande börjat med "julafton", alltså kvällen före den egentliga helgdagen. Liturgisk färg: Lila, från kl 18: vit.

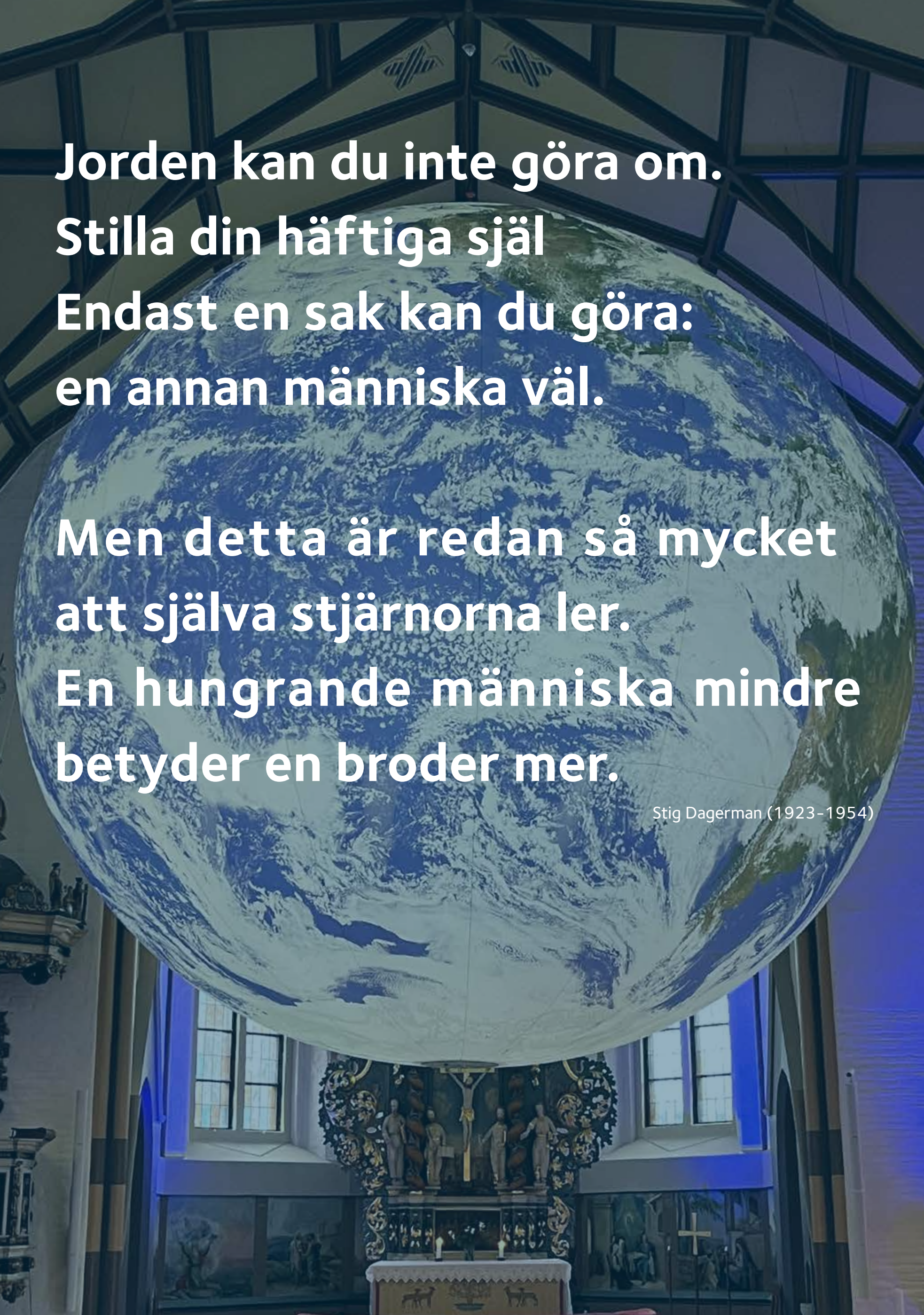
JULDAGEN – Jesu födelsedag, enligt traditionen. En högtidlig och glad dag då också vi får vara med där vid krubban och glädja oss tillsammans med djuren, herdarna, änglarna och Josef och Maria. Liturgisk färg: vit.

ANNANDAG JUL – en martyrdag mitt i julglädjen. Denna dag berättas om Stefanos, en av de första diakonerna, som blev stenad till döds på grund av sin tro på Jesus. Folklig tradition har ibland identifierat honom med "Staffan stalleträng" och menat att han jobbade i Herodes stall. Liturgisk färg: röd.

TRETTONDE DAG JUL – firas till minne av de vise männen eller stjärntydarna som kom med gåvor till Jesusbarnet. Ibland (som i många julsånger från Frankrike och Spanien) kallas de kungar. I många delar av världen är det denna dag som man – helt logiskt! – får och ger julklappar. Liturgisk färg: vit.

Källa: *Kyrkklockan vinter 2022/2023*

**Jorden kan du inte göra om.
Stilla din häftiga själ
Endast en sak kan du göra:
en annan människa väl.**

**Men detta är redan så mycket
att själva stjärnorna ler.
En hungrande människa mindre
betyder en broder mer.**

Stig Dagerman (1923-1954)

Förundran och förändring

När konstverket Gaia hängde i Fässbergs kyrka var temat "Förundran och Förändring". Men är vi människor villiga att göra förändring?

Journalisten Emanuel Karlsten hade två panelsamtal under konstverket med två olika tema: "SKULD, Kan skuld och skam rädda klimatet?" och "OFFER, En förberedelse för de offer vi behöver göra för klimatomställningen." Flygskam är ju ett av de senaste orden i Svenska akademins ordbok till exempel. Går det att rädda jorden med skuld och skam?

När Emanuel Karlsten samtalade med Sverker Jagers, professor och Cecilia Solén, docent, den 25 oktober samt med Thomas Sterner, professor och Frida Boräng, docent och biträdande lektor, den 1 november i Fässbergs kyrka, var det egentligen ett svar som de gemensamt gav till de lyssnande.

Svaret är kortfattat att det är mycket allvarligt läge för planeten och ingen kan göra allt, men alla kan göra något.

Något som fick mig att tänka på dikten av Stig Dagerman "Jorden kan du inte göra om" från 1954.

Engagera dig

Alla fyra experterna var tydliga med att det var viktigt att engagera sig. Att göra det nu och att ta ansvar genom att till exempel rösta på de politiska partier som du verkligen tycker har den bästa miljöpolitiken.

Att engagera sig i en organisation som du tycker gör bra saker för miljön. Men också att dra sitt eget strå till stacken, även om det ibland kan vara svårt att se nyttan med att sopsortera, minska sin materiella konsumtion, släcka lamporna eller äta mindre kött.

Ett allvarligt läge

För det är allvarligt och det går inte att komma undan. 'Vi skulle behöva sänka koldioxidutsläppen till noll för att komma åt det akuta problemet' sa Thomas Sterner och visualiserade exemplet med att när du fyller ett badkar så går det inte att bara sänka vattentillförseln lite när det svämmar över. Du måste stänga av tillförseln helt.

Pekar finger åt någon annan

'När du pekar finger åt någon annan som du vill ska göra något, då pekar du samtidigt tre fingrar åt dig själv', sa Svante Jagers och menade att du som individ har ett lika stort ansvar att ta där du är och kan inte bara skjuta över ansvaret till någon annan.

Både Thomas Sterner och Svante Jagers var tydliga med att tillståndet för planeten är ytterst allvarligt. Vi människor offerar vår planet i detta nu. Vi har aldrig betalt någonting för det vi har utnyttjat av jorden men klimatkostnaderna drabbar

alla. Det är en stor skuld.

Sverige tio-i-topp

Sverige är på topp tio-listan av länder som släpper ut mest växthusgaser i världen i förhållande till sin befolkning. Det är endast stålindustrin i Sverige som har tagit ett rejält miljökliv och ansvar, berättade Cecilia Solén, men menar samtidigt att det är långt ifrån tillräckligt. Alla övriga industrier måste komma efter.

Ett smygande problem

Problemet är bara att det inte märks i vårt vardagliga liv här i Sverige. Det är också de rika länderna, som till exempel Sverige, som bidrar med mer klimatavtryck än de fattiga länderna, som i mycket större utsträckning drabbas av torka och klimatförändringarna.

På de årliga klimatmöten som ordnas av FN (till exempel Glasgow november 2021 och Egypten november 2022) diskuteras klimatet på jorden. Vid Parismötet 2015 togs ett gemensamt beslut att hålla utsläppen på en sådan nivå att jordens temperatur endast stiger 1,5 grad. Men i nuläget ser det ut som att det inte kommer att hålla. Utan att temperaturen istället stiger till 2,8 grader eller kanske mer.

Spelar en grad ökning roll?

Är det inte bara skönt att det blir varmare? Spelar verkligen ett par graders ökning någon roll?

"Det blir varmare där det är varmt, det blir torrare där det är torrt, det blir blötare där det är blött i dag", svarade Sverker Jagers på den frågan. Jorden är som en kropp, och när en kropp är sjuk med ett virus får man feber för att ta död på viruset. Och det innebär att det blir förändrade temperaturzoner.

Han berättade vidare att det redan i dag finns 75 miljoner klimatflyktingar i världen, människor som har behövt att lämna sin jord eller sitt land, för att klimatet har förändrats så mycket att det inte går att bo kvar.

Det kommer att bli miljarder klimatflyktingar inom de närmaste 80 åren om ingen förändring sker. Problemet är bara att förändringen både till det sämre och det bättre sker så långsamt, så det är svårt att förstå allvaret i problemet.

För det är inte som det var under Corona-krisen, när det var dagliga uppdateringar och nyheter av var viruset fanns. Klimatkrisen går mycket långsammare, men påverkar oss betydligt mer.

"Vargen kommer"

Historien om pojken som ropade "Vargen kommer" för att han är uttråkad när han vaktar får är välkänd. Ortsborna kommer för att hjälpa, men det finns ingen varg. När vargen till slut kommer så reagerar ingen och vargen tar fåren. Går det

att skrika att klimatkrisen kommer hela tiden, när det går så långsamt? Eller har människor slutat lyssna för att de inte ser någon större förändring i sitt eget vardagsliv?

Ja, nu är det ju uppenbart att omvärlden påverkar oss. Kriget i Ukraina och naturkatastrofer som slår allt hårdare. Översvämningar, köldknäppar och värmeböljor.

Så långsamheten till trots så går det inte att vänta. För även om förändringarna kommer krypande, om det i dag bara är siffror i statistiken, så sker förändringarna obarmhärtigt. Men det går att göra något åt det.

Stort och litet ansvar

Cecilia Solén, som arbetar med konsumtion och beteendeförändringar menar att vi måste ta det individuella ansvaret. Även om det är svårt att förstå det komplexa i att det lilla jag gör spelar någon roll, när det egentligen är de stora företagens förändring som har det stora avgörandet för klimatet.

Frida Boräng, som bland annat har ansvar för kursen "Miljöpolitikens villkor" på universitet i Göteborg, menar att det går att lösa klimatkrisen om jag som individ inte bara tar mitt eget personliga ansvar utan också ställer krav på det politiska ledarskapet. För politikerna brukar lyssna på opinionen.

Tänk två tankar samtidigt

Vi måste hålla två tankar i huvudet samtidigt menade Frida Boräng. Både att det lilla jag kan göra betyder något och att det ansvaret jag kan ställa på politikerna påverkar.

Frida Boräng nämnde också Greta Thunberg som en som placerar både skulden och skammen hos politikerna, eftersom de med makt faktiskt kan göra något åt de stora problemen.

Skammen styr normer

Thomas Sterner menade att skam i ett samhälle ofta får oss att följa de normer som gäller i det samhället. Och han gav exemplet att vi vet att vi inte får dränka barn.

Men han menade att det är just det som händer i dag i Pakistan och Bangladesh. De utsläpp som västvärlden står bakom orsakar översvämningar i andra länder vilket leder till att barn faktiskt dör av drunkning.

Och det gäller för oss i västvärlden att förstå att det vi gör här påverkar människor någon annanstans på jorden.

Kyrkan gör inte tillräckligt

'Kyrkan har en viktig roll i samhället för att berätta att livet inte går ut på att ha gött själv', sa Cecilia Solén uppmanande!

Religiösa institutioners röst är alldeles för svag i dag menar hon och

kritiserar Svenska kyrkan för att inte på långt när göra tillräckligt.

En färdplan för klimatet

Svenska kyrkan har tagit fram en färdplan för klimatet som innebär att kyrkan ska minska sin egen klimatpåverkan och bidra till mänsklig gemensamma arbete för att bromsa effekterna av klimatförändringarna.

De andliga och existentiella aspekter ska lyftas och en klimatneutralitet för den egna verksamheten ska uppnås till år 2030.

I arbetet för en större klimaträttsvisa jobbar Act Svenska kyrkan på plats på FNs klimatmöten för att mobilisera och visa solidaritet med de mest utsatta av klimatkrisen och för att sätta press på beslutsfattarna för ett ambitiöst globalt klimatarbete.

Skulden ledde till aktivism

'Jag blev klimataktivist när jag kände skuld' berättade Frida Boräng. Det gjorde att hon engagerade sig och tillsammans med andra drev miljöfrågor i stort och smått. Och nu arbetar hon med miljöfrågor på en akademisk nivå. Med möjlighet att påverka.

"Jorden kan du inte göra om, stilla din häftiga själ. Endast en sak kan du göra, en annan människa väl".

Uppdraget att förvalta jorden

För kristna finns ett uppdrag att förvalta jorden. Det är ett uppdrag som måste tas på allvar.

Svenska kyrkans biskoparna skriver i "Ett biskopsbrev om klimatet"

"Som kristna måste och vill vi verka för befrielse ur fattigdom och för ett rättvist delande. Det handlar om mer än att fördela tillgångarna mellan människor. Ett skapelseorienterat synsätt innebär att vi behöver inkludera hela skapelsen när vi tänker rättvisa och fred". (sid 81).
De skriver också:

"Vi måste sluta fred med jorden. För de fattigas och sårbaras skull, för framtida generationer skull och för skapelsens integritet." (sid 82).

Och det är anledningen till att kyrkan ska och fortsätter agera i miljöfrågorna eftersom det handlar om rättvisa för människor på jorden. Det är inget som kan eller ska lämnas åt slumpen eller någon annan att bestämma.

Hoppet är det sista som lämnar oss. Klimatkrisen är både påtaglig och långsam. Men det jag och du gör idag påverkar den värld vi lever i, men framför allt den värld som vi lämnar vidare till våra barn och kommande generationer. Och det är vi skyldiga att ta tag i.

Carina Etander Rimborg
kommunikatör

I samband med att konstverket Gaia ställdes ut i Fässbergs kyrka genomfördes bland annat två panelsamtal ledda av journalisten Emanuel Karlsten om klimatkrisen.

Du hittar panelsamtalen på www.svenskakyrkan.se/molndal/gaia
Den 25 oktober var samtalet med Sverker Jagers, professor vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg och Cecilia Solén, docent vid Handelshögskolan.
Tema: OFFER, En förberedelse för de offer vi behöver göra för klimatomställningen.

Den 1 november var samtalet med Thomas Sterner, professor i Miljöekonomi vid Handelshögskolan och Frida Boräng, docent och biträdande lektor vid Statsvetenskapliga institutionen.
Tema: SKULD, Kan skuld och skam rädda klimatet?

LÄS MER
Svenska kyrkans färdplan för klimatet och klimatarbete, samt biskoparnas klimatbrev.
www.svenskakyrkan.se/klimat

Vill du engagera dig inom Svenska kyrkan Möndal för klimatet?
Kontakta Hållbarhetsgruppen:
www.svenskakyrkan.se/molndal/hallbarhetsgruppen

Polly Mondal som arbetar för Act Svenska kyrkans indiska partnerorganisation. Foto: David Weston IKON

Tonårsflickorna Mitu, Sunita och Nisha har deltagit i en av LWSITs tonårsgrupper. Foto: Christy IKON

– Min dröm är att nudda rymden!

Nästan var fjärde indisk flicka gifts bort som barn. Men det går åt rätt håll, bland annat tack vare människor som Polly Mondal. Hon jobbar för Act Svenska kyrkans indiska partnerorganisation med ett omfattande jämställdhetsprojekt i staden Kolkata i östra Indien.

Traditionen med tvångsäktenskap är fortfarande vanligt förekommande i många delar av Indien. Enligt indisk lag får endast myndiga personer gifta sig men ändå gifts nästan var fjärde flicka bort som barn. Flickans föräldrar förväntas dessutom betala den blivande makens familj. Denna sedvänja leder till att döttrar ofta upplevs som en belastning för familjen.

– Statistiken visar att 1,5 miljoner flickor gifts bort varje år i Indien. Det sägs att vi har flest barnbrudar i världen. Ändå har det minskat, 2005 var det 47 procent barnbrudar men 2020 var det 23 procent. Men den siffran är också för hög, vi måste minska den! säger Polly Mondal som arbetar för Act Svenska kyrkans samarbetsorganisation Lutheran World Service India Trust (LWSIT) i Kolkatas slumområden.

RELIGIÖSA AKTÖRER SKAPAR FÖRÄNDRING

Polly Mondal har vuxit upp på ett kristet barnhem. Hon inspireras av berättelserna om hur Jesus stod upp för människor som samhäl-

let såg ner på. Som vuxen har hon utbildat sig inom socialt arbete och jämställdhet och valt att arbeta via en kristen organisation. Polly menar att i ett land som Indien, där många traditioner och religioner lever sida vid sida, har religiösa aktörer ett särskilt ansvar att skapa förändring. Hon säger att religiösa ledare har unika möjligheter att vägleda människor, eftersom människor följer sina ledare och litat på dem i frågor om rätt och fel.

– Religiösa ledare har den främsta kraften att motivera människor, säger Polly.

FARLIGT ATT GIFTA SIG SOM BARN

Den vanligaste dödsorsaken för flickor mellan 15 och 19 år globalt är att dö i samband med graviditet och förlossning. En flickas kropp är inte redo att föda barn. Global statistik visar också att barn som föds av barn löper större risker att drabbas av undernäring. Ett steg mot att undvika barnäktenskap är därför kunskapen om hälsorelaterade faror för mammor och barn. Polly berättar att en stor satsning görs för att utbilda föräldrar och flickor om farorna med barnäktenskap.

– Vi medvetandegör tonårsflickor och föräldrar. Vi försöker utbilda dem om vilka fördelar som finns att gifta sig och vilka som är de negativa effekterna som de kommer få möta

i livet vid barnäktenskap, berättar Polly.

TONÅRSGRUPPEN GER KUNSKAP FÖR LIVET

Tonårsflickorna Mitu, Sunita och Nisha har deltagit i en av LWSITs tonårsgrupper som Polly ansvarar för i ett av Kolkatas mest utsatta bostadsområden. De sitter tillsammans och fnissar men blir också allvarliga; de berättar om vänner som gift sig och sedan blivit misshandlade av sina svärfamiljer.

– Många av mina vänner och släktingar har gift sig som barn. Men när LWSIT kom hit lärde de oss om barnäktenskap, vi ska inte giftas bort som barn, varken pojkar eller flickor, säger Mitu.

– Vi måste stoppa barnäktenskap i samhället. Tonårsgruppen har gett oss kunskap om detta och utbildat oss, bekräftar Nisha.

Flickorna säger alla tre att de inte vill gifta sig förrän de gått ut skolan och fått arbete. Och de har stora planer för framtiden. Nisha vill jobba som sminkör, Sunita vill designa kläder. Och Mitu vill utbilda sig till astronaut och arbeta för Nasa.

– Min dröm är att nudda rymden! säger Mitu, med ögon som lyser som stjärnor.

Text: Susanna Olivin

BRYT EN TRADITION

Skadliga traditioner: Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. De skapar ofta en trygg ram runt våra liv, vilket blir extra tydligt i samband med advent, jul och lucia. Men det finns också traditioner som är skadliga. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort och fler än 10 000 flickor könsstympas. Var tredje flicka utsätts för våld under sitt liv – bara för att hon är flicka. Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner!

MER OM FLICKORS UTSATTHET

Miljontals flickor saknar egna identitetshandlingar, vilket innebär att de bland annat inte kan rösta eller öppna ett bankkonto. I många länder får de inte äga land eller arva egendom. Därmed hamnar de i beroendeställning och får svårt att påverka sin egen situation. Rätten att erkännas som person påverkar tillgången till alla övriga rättigheter. Act Svenska kyrkan stödjer projekt över hela världen för att stärka flickors rätt till god hälsa, värdighet och makt över sitt eget liv.

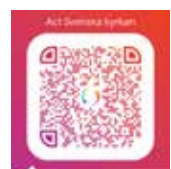
RELIGIÖSA AKTÖRER GÖR SKILLNAD

I många länder har människor större förtroende för religiösa ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från orättvisa normer, värderingar och traditioner. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer, oavsett om de finns inom kyrkan eller i övriga delar av samhället.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val i livet.

Act Svenska kyrkan är Svenska kyrkans internationella bistånds- och utvecklingsverksamhet. Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor och agerar snabbt vid katastrofer. Tack vare lokala samarbeten är arbetet effektivt och handlingskraftigt. Tillsammans med modiga människor över hela världen kämpar vi för alla människors rätt till ett värdigt liv. **Stöd arbetet via swish 900 1223 eller använd QR-koden.**

Sankta Lucia

Legenden om Lucia berättar om en flicka som vägrade bli bortgift. Hon hävdade rätten till sin kropp, sin tro och sina egna val. Lucia bröt mot förväntningarna att hon skulle lyda och underkasta sig.

Legenden om helgonet Lucia bär på många viktiga budskap. Ett budskap handlar om att en flicka ska få säga ja till det hon själv vill. En flicka har rätt till sin egen kropp och sitt eget liv.

Berättelsen om Lucia är en berättelse om förfärliga övergrepp. Lucia blev bortlovad för att gifta sig redan som ung flicka. När hon övertalade sin mor att bryta förlovingen, straffades hon genom tortyr och sedan till ett liv på bordell. Hon uppges då ha sagt att eftersom hon inte gav sig frivilligt skulle hennes kyskhet bestå.

Lucias motstånd väckte stor ilska hos omgivningen. Enligt vissa berättelser stack de ett svärd genom hennes hals, enligt andra stack de ut hennes ögon. Oavsett vilket våld hon utsattes för, så är en sak säker: Lucia straffades hårt för att hon trotsade samhällets normer.

Flickors situation idag

Runtom i världen utsätts flickor än idag för samma typ av övergrepp som Lucia utsattes för. Tvångsgifte, könsstympning, sexuellt våld och våld inom familjen är exempel på vanliga övergrepp mot flickor. Varje dag gifts över 30 000 flickor bort.

Flickor får tidigt ta hand om barn och utföra oavlönat hushållsarbete, vilket begränsar deras möjligheter att utbilda sig och skaffa sig en egen försörjning. Flickors och kvinnors kroppar ses i många fall som mäns egendom. I vissa samhällen har kvinnor ingen rätt att äga mark eller egendom, ingen rätt att ha eget bankkonto och ingen rätt att rösta.

Beroendeställningen leder till stor ohälsa.

Act Svenska kyrkan gör skillnad

Som trosbaserad aktör har Act Svenska kyrkan ett unikt nätverk i samhällen där religiösa ledare har stort inflytande över människors liv och vardag. Det ger möjlighet att påverka kränkande normer och diskriminerande familjelagstiftning. När kyrkor tar ställning emot exempelvis könsstympning och barnäktenskap, kan en förändring ske i samhället.

Act Svenska kyrkan arbetar tillsammans med lokala krafter för att långsiktigt förändra. Det handlar om utbildning kring farorna med könsstympning, påverkan för att förbjuda barnäktenskap och projekt för att flickor ska tillåtas gå i skolan. Det handlar om att bryta tabun som rör jämställdhet och sexualitet och stå upp för alla människors lika värde.

Legenden om Lucia ger hopp. Kanske är det just Lucias kamp för sitt liv, sin kropp, sin tro och sin värdighet som gjort att vi idag firar henne med en stor ljushögtid. Att vi låter Lucia bli en symbol för ljuset i mörkret. Legenden om Lucia kan ses som en påminnelse om att värna alla flickors rätt att få bestämma över sina egna kroppar och kunna göra egna val. Tillsammans genom Act Svenska kyrkan kan vi ge fler flickor möjlighet att ta makten över sina egna liv.

Text: Susanna Olivin

act
Svenska kyrkan

LUCIATÅG OCH KONserter 13 DECEMBER

Kl 18 Stensjökyrkan
Musikgudstjänst: Lucia med Stensjökyrkans Flick-, Pojk-, Barn- och Ungdomskör i ett långt luciataåg under ledning av Birgitta Landgren.

Kl 18.30 Fässbergs kyrka
Luciakonsert: Kören Voice, Barnkören Stella Novis, Sångare, solister, musiker under ledning av Carina Jonsson och George Keczan.

Under kvällen görs en insamling till Act Svenska kyrkan.

SANKTA LUCIA - LEGENDEN, HELGONET OCH TRADITIONEN

Den 13 december har man inom både västlig och östlig kristendom sedan medeltiden firat helgonet Lucia vid årets mörkaste dag, nämligen vintersolstånd enligt den julianska kalendern. Sedan man övergått till den gregorianska kalendern, vilket för Sveriges del skedde på 1700-talet, infaller vintersolståndet den 22 december men luciafesten ligger kvar på samma datum.

Enligt nordisk folktrö var den 13 december en farlig natt eftersom man trodde att övernaturliga makter var i rörelse då. Man trodde även att djuren kunde tala under lucianatten. Alla julförberedelser skulle vara klara till luciadagen och det firade man med att äta och dricka lite extra. Även husdjuren fick extra foder.

Lucia är en av de få högtider i de skandinaviska protestantiska länderna som är namngivet efter ett helgon: Sankta Lucia, skyddshelgonet för Syrakusa som dog på 300-talet. Men namnet på ljushögtiden är en senare företeelse än själva firandet.

Luciafirande och besläktade traditioner har förändrats genom århundradena och först omkring sekelskiftet 1900 etablerades en gemensam och allmänt spridd luciatriadition i Sverige. Den moderna svenska luciatriaditionen har troligen ett starkare ursprung i Västsverige, Dalsland, Bohuslän, Västergötland och Värmland. Därifrån har den spritt sig över hela Sverige. Från samma tider finns belegg för Luciauppträdanden i finlandssvenska områden. Under 1900-talet har luciafirandet spritts till andra områden och delar av världen såsom Danmark och delvis i Norge.

Friluftsmuseet Skansen tog upp luciatriaditionen 1893 i Bollnässtugan, då mest som en gammal tradition värd att bevara. Det moderna luciafirandet fick en skjuts när Stockholms Dagblad 1928 arrangerade en luciataävling med ett offentligt luciataåg i Stockholm. Lucia färdades den gången i kortege genom staden i fyrspänd vagn, i följet fanns tärnor, stjärngossar, tomtar, fackelbärare och en orkester. Seden fick därefter snabbt efterföljare över hela landet, inte minst genom lokalpressens initiativ. 1973–1980 kröntes Sveriges Lucia på Skansen, efter omröstning i tidskriften Året Runt. Luciafirandet på Skansen har sedan fortsatt med andra samarbetspartner.

Källa: Wikipedia

Du behöver inte vara ensam i jul

Är du en av många människor som är rädd för ensamheten i jul?
Eller kanske funderar du på hur du kan hjälpa en annan att känna mindre ensamhet?

För samtidigt som julen för många är fylld av glädje och värme, känner sig andra ensamare än någonsin. Det kanske lyser i grannens fönster och ser det ut som om de är så många och har så trevligt.

Det finns många anledningar till ensamhet under julen. Kanske bor släkt och vänner långt bort, kanske har de närmast anhöriga dött eller så kan kontakten ha gått förlorad.

Oavsett hur just du känner inför julen så finns Svenska kyrkan för dig. Församlingarna runt om i landet genomför gudstjänster, konserter och verksamhet. Och om du inte kan eller vill komma till kyrkan finns det digitala evenemang du kan delta i istället.

Behöver du prata med någon kan du höra av dig till jourhavande präst eller till en diakon eller en präst i din församling.

Tips för att bryta ensamheten

Ett tips för att bryta ensamheten är att berätta för någon hur du känner. Det är inte alls självklart att din omgivning vet att du känner dig ensam. Fundera över om du kan prata med någon om hur du känner det.

Du kan också ta kontakt med och berätta hur du känner för en präst eller diakon. Diakoner och präster har tystnadsplikt och kan tipsa dig om arrangemang som kan passa dig. De kan också lyssna och ge råd om du känner dig ledsen. Kontakta din församling för att få prata med en diakon eller präst.

Om det krisar kan du ringa till eller chatta med en jourhavande präst.

Du kan också hjälpa andra genom att jobba som volontär. Genom att hjälpa andra kan du bryta din ensamhet, samtidigt som du gör något värdefullt för någon annan. Du hittar olika volontäruppdrag i Svenska kyrkan på Volontärbyråns webbplats.

Att fira jul när man inte är hemma.

Har du lyssnat på texten till "I'm

Dreaming of a White Christmas? Den handlar om en person som är långt borta från släkt och vänner, när julen kommer, och längtar hem.

Och det är tyvärr många som ofrivilligt, på grund av krig eller andra oroligheter befinner sig långt hemifrån och ett för dem normalt julfirande.

Besöksgrupper

Migrationsverkets så kallade "Förvar", är en plats där personer, unga som gamla, är inlästa eftersom de fått avslag på sin ansökan att få stanna i Sverige. Där förvaras de i väntan på att föras tillbaka till sitt hemland där kanske krig och förföljelse väntar. Många är långt från släkt och vänner.

Förvaret ligger inom Mölndals stad och Svenska kyrkan Mölndal besöker regelbundet de som finns där. Personer som inte får lov att gå ut och röra sig fritt. Just nu finns det drygt hundra personer där, men anläggningen har möjlighet att husera dubbelt så många.

Inför julhelgen planeras att gå dit och ha en musikkväll, ta med godis och läsk och en praktisk julklapp till var och en.

På migrationsverkets ankomstboende som också ligger inom Mölndals stad bor de som just kommit till Sverige och är på väg att slussas vidare. Där är de inte inlästa och där finns också många barn. Församlingar och organisationer hjälps åt och organiserar kläutdelning och olika verksamheter.

Inför julen blir det julklappsutdelning och andra familjeaktiviteter. Aktiviteter som kan få dagarna att gå lite fortare i den väntan och stress som familjerna lever i innan de fått besked om de får stanna eller var de kan ta vägen.

Du kan alltid bidra

Oavsett om du själv vill slippa vara ensam på julafton eller du vill hjälpa någon annan att inte vara ensam, så finns Svenska kyrkan där för dig.

FIRA JUL HÄR

Svenska kyrkan Mölndal har ett gemensamt julfirande på julafton 24 december. Det startar med julkrubba i Fässbergs kyrka kl 11.00. Därefter nyktert enklare julbord, lekar, gemenskap och julklappar till barnen, i Fässbergs församlingshem, Terrakottagatan 3B, kl 11.45-14.15. Anmälan krävs senast 17 december.
031 761 93 00
molndals.pastorat@svenskakyrkan.se

Är du inte i Mölndal kan du hitta alla Svenska kyrkans församlingars julaktiviteter. Där hittar du alla fysiska gudstjänster och aktiviteter samt allt som sänds digitalt så du kan vara med hemma vid din dator
www.svenskakyrkan.se/jul/ensam-i-jul

Vill du tala med någon?

Kyrkans SOS
Det går att ringa Kyrkans SOS **0771-800 650** eller skriva till Kyrkans SOS.
www.svenskakyrkan.se/kyrkans-sos

Jourhavande präst
Jourhavande präst har öppet alla kvällar kl 21.00-06.00. **Ring 112** och be att få bli kopplad till Jourhavande präst. Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan.
Eller skriv till jourhavande präst.
www.svenskakyrkan.se/jourhavandepraest/skriv-digitalt-brev

Vill du bidra?
Hos Svenska kyrkan Mölndal kan du vara med och delta i besöksgrupper både på ankomstboendet och förvaret. Eller om du vill hjälpa till vid matdelning eller en annan diakonal uppgift. Du får samtal och utbildning först. Ta kontakt med diakonteamet som hjälper dig hitta rätt uppgift.
molndals.diakoni@svenskakyrkan.se

Har du möjlighet kan du också bidra med dina pengar. Varje krona kommer till användning.

Foto: Andreas Berheide Mostphotoskon

Ett ljus i mörkret

Det är inte alla som gillar hösten. Jag ska inte säga att jag gillar hösten hela tiden, men det är en speciell årstid. Dagarna blir kortare och vädret är inte alltid så roligt.

Jag kan säga att en viss lågmäldhet drabbar mig. Det jag tycker mest om är att tända ljus, sitta med en kopp te i soffan och läsa en bok. På hösten brukar jag också lägga pussel.

Tänk ett ljus

Adventstiden är en tid på året som jag tycker om väldigt mycket. I de flesta av fönstren står en ljusstake eller hänger det en stjärna. De lyser och skapar hemtrevnad. Det är många som har en ljusstake med fyra stearinljus i. Jag för min del tänder många och mycket ljus under denna tid. Jag tycker om doften av stearin, lågans flämtande och att det lyser upp ett rum med värme. Tänk att ett ljus kan lysa upp ett helt rum så att det inte är mörkt längre.

När det ser mörkt ut

Vi lever i en tid då mörkret verkar ha tagit över. Det är krig i världen och väldigt nära oss. Mat och elpriser som stiger, klimatångest och människors våld mot varandra ökar. Listan på elände och lidande kan göras lång och det är väldigt lätt att dras ner och tro att allt är hopplöst och att det inte finns något som vi kan göra.

Det är okej att känna så. Men jag vill inte fastna i hopplösheten. Jag frågar mig; vad kan jag göra? Var är Gud? Hör Han mitt rop? Hör Han världens rop?

Vet du, det tror jag att Han gör! När vi går in i advent handlar det om att förbereda oss, för vi väntar ju på någon som ska komma för att dela våra liv, vår vardag. Varje ljus vi tänder innan jul vill påminna oss om att vi behöver

fundera på hur var och en av oss kan öppna upp vårt inre för att låta Gud ta plats och vara med i mitt, i ditt, i våra liv.

Gud blir en av oss

När juldagen kommer, då väljer Gud att bli en av oss, han låter sig födas som ett barn, nämligen Jesus. Ett nyfött barn som behöver all tänkbar hjälp det kan få för att kunna klara sig. Jesus föddes inte i ett palats eller i något ståtligt slott. Nej, Jesus föddes i ett stall i ett land som härjas av krig. Vilken Gud skulle göra på det sättet om Han inte brydde sig om oss, om mänskligheten.

Jesus levde också ett vardagsliv, ett sådant liv som du och jag lever. Han oroade sig för att inte få något arbete, han funderade på hur lönen skulle räcka och han levde dessutom i ett ockuperat land. Samtidigt var han Gud. Det kan vara svårt att få ihop bilden av hur någon kan vara både människa och Gud på en och samma gång och dessutom till fullo.

Världens ljus

Sedan talade Jesus till dem och sade: »Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.« (Johannesevangeliet kapitel 8 vers 12)

Jesus säger även att du och jag är världens ljus i Matteusevangeliet kapitel 5 vers 14 och följande.

Gud ger aldrig upp sin tro på oss eller den kärlek han hyser för oss, dig och mig. Kanske kan adventstiden få bli den tid du och jag har för att öppna upp för vänskapen med Jesus. Oavsett hur din vänskap med Jesus ser ut, så är Gud närmare dig än du tror.

Text: Ammi Jonsson

Församlingspedagog, Källeredes församling

Först publicerad i Kyrkporten, nr 4/22

Carina Etander Rimborg
kommunikatör

© Kristine Lidell IKON

			VAR MARIAMNE HERODES	HJÄLP GÖRA SITT TILL			DOP-PARE-DAGEN		HAR SVE-RIGE LÅNG	BOK 2204			
			LATIN FÖR KLIPPA MELODI		TERRASS				HÅLLA FÖRE				
							STYRDE I JUGO-SLAVIEN		KAN STÅ PÅ KNIV GÅ HIT OCH DIT				
ÄR JU MENORANS ARMAR	SKVALLRADE INTE	FÖR MÅNGA ETT											
SNITS		STJÄRN-TYDAR-NA FÖR	HERDE-DIKT	MÅSTE PÅ JUL-BORDET									
BIB-LISKT LAND-SKAP I PALE-STINA					ÄR IV-RIG PÅ GRÖTEN		VANLIG VÅNING						
			KORS-ORGAN		KAN VARA UNDER-FUNDIG				TRÄ-FLISOR				
			ABSURD		LIBERIA								
KASTAS ÖVER BORD	GRÖNA RÖDA	TRASAN FÖR NACKA					GRUNDADE EISEN-HOWER						
BÖR KUNNA ERBJUDA VÄL-PREPARERADE SPÅR OCH PISTER						ÄR GUCKU-SKON	TELLS TRAKT		POLEN DE KÄM-PAR BAN-TARE MED				
		UT-DRAGEN KAN DRAB-BAS AV ARTROS			ALICE VI MINNS								
					JULMAT SOM TAR TID ATT LAGA								
			PRYL-MYNNAR I MOSEL FÖRÄRA					HÖRS MYGG FURU-FNATT					
EVAN-GELIST	PÅ KÖ-LAPP		ÄNGEL SOM BE-SÖKTE MARIA						FLUOR				
							MOTAR KRITTER						
<h2>PSALMEN</h2> <p>"I varje hjärta armt och mörkt sänd du en stråle blid, en stråle av Guds <input type="text"/> <input type="text"/> i signad juletid."</p>				FRANSK STAD						KARET			
				UT-TRYCKER MISS-NÖJE		FALLA IHOP							
						BLIR IN-TE ALLT					HAR SIN SKUTA		
				BLIR LÄTT SVEN									

Namn: _____

Adress: _____

Skicka in lösningen på korsordet senast **7 december 2022** till:

Korsord, Svenska kyrkan Mölndal, Terrakottagatan 3B, 431 42 Mölndal. Eller lämna in korsordet i Fässbergs församlingshem.

De bidrag som är rätt lösta och har inkommit den 7 december är med i utlottningen av en blomstercheck.

Swish: Betala enkäten

STÖD ARBETET I MÖLNDAL

Diakonala gåvokontot
Swish: 123 410 24 30
Bankgiro: 5344-7876

Alla medel som kommer in på kontot används till inköp av mediciner, hygienartiklar, nya underkläder med mera, för att ge hjälp långsiktigt eller i en akut situation.
www.svenskakyrkan.se/molndal/gavokonto

Som medlem i Svenska kyrkan betalar du en kyrkoavgift som används till många viktiga verksamheter. Din kyrkoavgift går bland annat till:

- kyrkans öppna förskola och andra aktiviteter där små barn och deras föräldrar kan mötas
- läger, ungdomscaféer och andra mötesplatser för ungdomar
- hembesök och sjukhusbesök för att stötta sjuka eller människor i kris
- gudstjänster för alla i livets glädjeämnen och sorger, förtvivlan och hopp
- gemenskapsträffar för äldre och ensamma
- jourhavande präst, som människor i krisituationer kan kontakta under den tid på dygnet då många andra resurser är stängda
- arbete i krisituationer med lokala kriscentrum, samtalsstöd med mera
- självvårdssamtal när livet känns tufft och man behöver någon att prata med
- gratis eller subventionerad familjerådgivning
- olika projekt för stöd till människor i arbetslöshet
- ett rikt musikliv med körer och musiker
- underhållet av våra kyrkobyggnader och kulturarv
- stöd till människor på flykt, både i Sverige och utomlands
- stöd till dem som sörjer
- stöd till människor som är nya i Sverige, för att de ska lära sig svenska och komma in i samhället
- tillfälligt ekonomiskt stöd när det verkligen krisar
- stöd till svenskar som befinner sig utomlands
- stöd inom vård, försvar, universitet och fängelser
- klimatarbete i Sverige och världen
- Act Svenska kyrkan, som finns på plats vid katastrofer och kämpar för allas rätt till ett värdigt liv.
- du har dessutom rätt att rösta i kyrkovalet

Jag vill bli medlem i Svenska kyrkan

Du kan anmäla dig via länken nedan eller lämna/skicka in talongen till Svenska kyrkan Mölndal, Terrakottagatan 3B, 431 42 Mölndal

www.svenskakyrkan.se/molndal/bli-medlem

Namn: _____

Personnummer: _____

Adress: _____

Telefon: _____

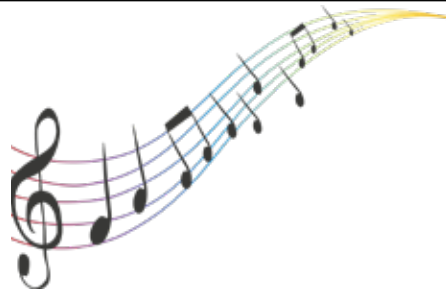
E-post: _____

Ort/datum: _____

Musik i kyrkan

Reservation för ändringar och felskrivningar.
Alltid fri entré om inte annat anges.

sensus

Mölndal **100**
helt
JUBILEUMSÅRET 2022

www.svenskakyrkan.se/lindome
031 99 68 60

www.svenskakyrkan.se/molndal/musik
031 761 93 00

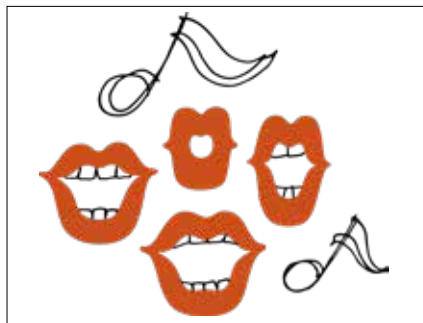
SÖNDAG 27 NOVEMBER 18:00 Fässbergs kyrka Adventskonsert

Fässbergs Vokalensemble.
Sångare, solister, musiker under ledning
av Karin Rosander.
Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg

SÖNDAG 4 DECEMBER 14:00-16:00 i Fässberg Sång utanför ditt fönster

Vill du få levande julsång utanför ditt fönster?
Eller vill du skicka en sjungen julhälsning till någon
annan i Mölndal? Villa, radhus eller lägenhet
spelar ingen roll. Den 4:e december, kl. 14-16,
åker arbetslaget i Fässbergs församling, tillsam-
mans med ett antal körsångare och andra ideella
runt i Mölndal och sjunger. Anmäl intresse här:
www.svenskakyrkan.se/molndal/jul
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg

LÖRDAG 10 DECEMBER 15:00 Livereds kapell Mölndals kulturskola

Konsert med barnkörer och ungdomskörer från
Mölndals kulturskola
Livereds kapell, Högenvägen 1, Källered
www.svenskakyrkan.se/molndal/kallered

TISDAG 13 DECEMBER 12:15 Lindome församlingscentrum Grötfest på Lucia

Grötfest med lussefika.
Kanske dyker ett luciatåg upp.
Lindome församlingscentrum,
Annetorpsvägen 1
www.svenskakyrkan.se/lindome

LÖRDAG 3 DECEMBER 16:00 Fågelbergskyrkan Go Bach to Sleep

Ett lyssningskoncept för orgel med relaterade
klaverinstrument som vill sänka trösklarna till
orgelmusiken och erbjuda en vilsam och medita-
tiv stund efter en kanske hektisk vecka.
Susanna Myrberg, orgel och piano medverkar.
Fågelbergskyrkan, Östra Falkgatan 9
www.svenskakyrkan.se/molndal/stensjon

SÖNDAG 4 DECEMBER 16:00 Fågelbergskyrkan Advent- och julsångskonsert

Barnkören, Kår är Hälsa, Hans Grundberg, bas,
Anders Persson, piano
Fågelbergskyrkan, Östra Falkgatan 9
www.svenskakyrkan.se/molndal/stensjon

LÖRDAG 10 DECEMBER KL 18 SÖNDAG 11 DEC KL 15 OCH 18 Fässbergs kyrka Jul, Folk och Fest

Konserten arrangeras av Mölndals kammarkör.
Biljetter köpes via Ticster.
Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
Biljetter: www.ticster.com/sv

TISDAG 13 DECEMBER 18:00 Stenjökyrkan Musikgudstjänst med Lucia

Stenjökyrkans Flick-, Pojk-, Barn- och Ung-
domskör i ett långt luciatåg.
Körledare: Birgitta Landgren.

Stenjökyrkan, Gunnebogatan 18
www.svenskakyrkan.se/molndal/stensjon

TISDAG 13 DECEMBER 18:30 Fässbergs kyrka Luciakonsert

Luciakonsert i Fässbergs kyrka
Kören Voice, Barnkören Stella Novis, sångare,
solister, musiker under ledning av Carina Jonsson
och George Keczan

Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg

LÖRDAG 3 DECEMBER SÖNDAG 4 DECEMBER 18:00 Fässbergs kyrka Kulturskolans julkonsert

Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg

HITTA FLER KONserter I HELA
GÖTEBORGS-
OMRÅDET
[WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/
MUSIKIGÖTBORG](http://WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/MUSIKIGÖTBORG)

SÖNDAG 11 DECEMBER 16:00 Toltorpskyrkan Musikgudstjänst

Kören "Just idag" medverkar.
Toltorpskyrkan, Dalgångsgatan 2
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg

RING OCH BOKA
Det går att ringa kansliet alla vardagar,
för anmälningar samt bokning av
dop, vigsel, begravningar och lokaler.

Mån-tor 9-12, 13-15
Fre 9-12

TELEFON:
031-761 93 00 (vx)

E-POST:
molndals.pastorat@svenskakyrkan.se

WEBBSIDA:
www.svenskakyrkan.se/molndal

Vill du sjunga i kör?

Svenska kyrkan i Mölndal har körer för alla åldrar i Fässberg, Källered och Stensjön.
Både avancerade körer med inträdesprov, "alla-kan-sjunga-korer" och ibland projektkorer för vissa tillfällen.
Sången och musiken i kyrkan erbjuder delaktighet och gemenskap, skönhet och andlighet, glädje och förundran.
Hitta den kör som passar dig: www.svenskakyrkan.se/molndal/korer
Kör i Lindome församling hittar du på www.svenskakyrkan.se/lindome